

Čeští žáci v online světě: algoritmům rozumějí, podmínkám už méně a jejich přístup k AI se mění

Safer Internet Centrum ČR (SIC ČR) ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci (UP) u příležitosti 66. ročníku Zlín Film Festivalu zveřejňuje třetí část výsledků rozsáhlého výzkumu Čeští žáci v online světě 2025, která se zaměřuje na to, jak děti rozumějí fungování sociálních sítí, zda čtou pravidla online platform, jakou roli v jejich životě hrají AI chatboti a jak rodiče omezují používání digitálních technologií. Výsledky ukazují, že české děti se v digitálním prostředí pohybují sebejistě a intuitivně, ale ne vždy rozumějí jeho pravidlům a dopadům. Výrazně se také ukazuje, že část dětí využívá umělou inteligenci nejen prakticky, ale i jako prostor pro osobní a emoční komunikaci. Výzkum navazuje na [dvě dříve zveřejněné části](#) věnované online agresi a intimitě dětí na internetu.

Jedním z nejvýraznějších zjištění je, že děti velmi dobře chápou princip fungování algoritmů sociálních sítí. Plných 93 % respondentů správně uvedlo, že se jim obsah zobrazuje podle toho, co sledují, lajkují, komentují nebo vyhledávají. Dobrá orientace v tom, jak síť fungují, ale neznamena, že děti rozumějí také pravidlům, která jejich používání upravují. Jen 16 % dětí uvedlo, že si pravidla sociálních sítí nebo komunikačních nástrojů přečetly celá a rozuměly jim. Téměř polovina respondentů pravidla pouze rychle proletěla nebo přeskočila a 23 % si je nikdy nečetlo. Další 14 % dětí sice pravidla číst zkusilo, ale nerozumělo jim. Výzkum tak ukazuje, že děti vstupují do online prostředí, jehož podmínky ve skutečnosti často neznají.

Podobně problematická je i orientace v právních a bezpečnostních souvislostech pořizování intimních materiálů. Na otázku, zda je osobám mladším 18 let zákonem zakázáno pořizovat vlastní erotické fotografie či videa, odpovědělo správně 47 % dětí. Více než polovina žáků tedy tuto skutečnost nezná a téměř třetina se navíc domnívá, že takové jednání je legální od 15 let.

Zajímavé výsledky přinesla také část výzkumu věnovaná AI chatbotům. Na otázku, zda si žáci někdy povídali s AI chatbotem jako s kamarádem, odpovědělo 33 % žáků, že nikdy, 35 % to zkusilo, 19 % takto používá AI chatbota občas a 13 % pravidelně. Z dat je přitom zřejmé, že pro část dětí nejde o nahodilý experiment, ale o způsob, jak řešit emoce nebo osobní otázky. Devatenáct procent dětí uvedlo, že se při komunikaci s AI cítily uvolněně a v bezpečí, protože je AI nekritizovala ani nehodnotila. Pro 14 % dětí je snazší svěřit se AI než člověku. Současně ale 5 % dětí po takové komunikaci zažilo spíše prázdňový nebo smutný pocit.

AI se navíc pro část dětí stává i prostorem pro velmi osobní témata. Celkem 32 % respondentů souhlasí s tvrzením, že když mají otázky o vztazích nebo sexualitě, je pro ně snazší napsat je chatbotovi, než se někoho zeptat. Pětina dětí si s AI zkouší, jak mluvit s klukem nebo holkou, kteří se jim líbí. Patnáct procent dívek a 11 procent chlapců, že AI řekly něco, co by jiným lidem neřekly, protože by se styděly, a část dětí s AI mluvila také o svém těle nebo sexualitě.

„Výsledky ukazují, že děti už nevnímají umělou inteligenci jen jako technologii pro hledání informací nebo pomoc se školou. Pro část z nich se stává partnerem pro sdílení pocitů, nejistot i intimních témat. To je velmi důležitý signál pro rodiče i školy – pokud děti nemají bezpečný prostor pro podobné rozhovory s lidmi, hledají ho jinde,“ říká **Kamil Kopecký** z Institutu výzkumu a vzdělávání v oblasti digitálních technologií a kyberbezpečnosti Pedagogické fakulty UP.

Výzkum se zaměřil také na to, jak rodiče dětem omezují používání digitálních technologií. Zatímco ve věku 13 let zažívá nějaké omezení 51 % dětí, v 15 letech je to 34 % a v 17 letech už jen 16 %. Podrobnější analýza ale ukazuje, že nejčastější formou omezení není průběžně nastavené pravidlo, ale restrikce „za trest“, když dítě udělá něco špatného. Čisté omezení technologií bez sankce je výrazně méně časté. Výsledky tak naznačují, že v řadě rodin fungují digitální pravidla spíše jako postih než jako dlouhodobě domluvený rámeček.

„Nestačí jen dětem technologie zakazovat nebo jim je brát jako trest. Potřebují hlavně dospělé, kteří s nimi budou mluvit o tom, co online dělají, proč je to přitahuje a jaká pravidla dávají smysl. Právě otevřený rozhovor a srozumitelně nastavené hranice bývají účinnější než jednorázové restrikce,“ říká **Martin Kožíšek**, koordinátor Safer Internet Centra ČR.

Více informací o třetí části výzkumu a činnosti Safer Internet Centra ČR je k dispozici na webových stránkách <https://www.bezpecnyinternet.cz>.

O výzkumu

Výzkum proběhl jako kvantitativní online šetření rozeslané učitelům na všechny základní a střední školy v České republice. Sběr dat se uskutečnil od 1. dubna do 15. května 2025 a zapojilo se do něj 53 119 respondentů ze všech krajů. Analytická část zaměřená na věk 13–17 let zahrnuje 42 772 dětí (52,2 % dívek, 47,8 % chlapců). Struktura vzorku odpovídá českému školství: 66 % tvoří žáci ZŠ, 7 % žáci víceletých gymnázií, 15 % studenti SŠ s maturitou, 6 % SŠ bez maturity a 4 % čtyřletých gymnázií; reprezentativnost byla ověřena vůči údajům ČSÚ pro školní rok 2024/25.

O Safer Internet Centru ČR

SIC ČR je společný projekt čtyř organizací: koordinátorem je od roku 2019 sdružení CZ.NIC, správce české národní domény, partnery jsou Linka bezpečí, Dětské krizové centrum a Jeden svět na školách (JSNS) společnosti Člověk v tísni. Projekt stojí na třech pilířích: prevence a vzdělávání, helplinky pro děti a rodiče a hotlinka pro hlášení nezákonného digitálního obsahu. Aktivity jsou spolufinancovány Evropskou komisí z programu Digital Europe.

O Univerzitě Palackého v Olomouci

Institut výzkumu a vzdělávání v oblasti digitálních technologií a kyberbezpečnosti při Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci je realizátorem projektu E-bezpečí, který se dlouhodobě zaměřuje na ochranu dětí i dospělých v online prostředí. Tým se věnuje výzkumu, vzdělávání v terénu a každoročně realizuje přibližně 500 vzdělávacích akcí. Dále se zaměřuje na osvětu, prevenci a intervence v případech rizikového chování na internetu. V rámci intervenční činnosti spolupracuje s Policií České republiky a dalšími partnery na řešení konkrétních případů online ohrožení.

Důležitá telefonní čísla:

Linka bezpečí:

Pro děti a studenty: 116 111 a Rodičovská linka: 606 021 021

Linka důvěry Dětského krizového centra:

241 484 149, 777 715 215, 778 510 510 (telefon pro problematiku rizik kyberprostoru)

Hotlinka STOPonline.cz:

910 101 010 nebo <https://stoponline.cz/cs/>

Kontakty pro média za jednotlivé organizace:

Denisa Bendová

fundraising, PR a média, Dětské krizové centrum

tel.: 774 728 894, e-mail: bendova@ditekrize.cz

Michaela Klofcová

tisková mluvčí a PR specialista, Linka bezpečí

tel.: 737 713 004, e-mail: m.klofcova@linkabezpeci.cz

Tereza Knížková

mediální koordinátorka, vzdělávací program JSNS, Člověk v tísni, o.p.s.

tel.: 727 804 192, e-mail: tereza.knizkova@jsns.cz

Kamil Kopecký
Univerzita Palackého v Olomouci
Institut výzkumu a vzdělávání v oblasti digitálních technologií a kyberbezpečnosti
Pedagogické fakulty UP
tel.: 777 146 808, e-mail: kamil.kopecky@upol.cz

Barbora Zlámalová
specialistka komunikace, sdružení CZ.NIC
tel.: 778 471 140, e-mail: barbora.zlamalova@nic.cz

Pedagogická
fakulta